

М.В. Беденко

ЛОГІКА

6+

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

УДК 510.2:372.3
ББК 22.12я70
Б 38

Беденко М. В.

Б 38 Логіка : 6+ / М. В. Беденко. — Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2014. — 48 с.

ISBN 978-966-10-3831-7

Пропонований посібник — п'ята частина навчального комплексу з напрямку «Логіка», рекомендовано для дітей віком 6-7 років.

У посібнику запропоновано цікаві завдання, укладені відповідно до освітньої лінії «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі» Базового компонента дошкільної освіти, спрямовані на розвиток логічного мислення та вироблення у дітей практичних умінь і навичок, необхідних у повсякденному житті.

Для вихователів дошкільних закладів, дбайливих батьків та учителів, які готують дітей до школи.

УДК 510.2:372.3
ББК 22.12я70

Охороняється законом про авторське право. Жодна частина цього видання не може бути відтворена в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.

Навчальне видання

БЕДЕНКО Марко Васильович

ЛОГІКА

6+

Головний редактор *Богдан Будний*

Редактор *Вікторія Дячун*

Обкладинка *Володимира Басалиги*

Комп'ютерна верстка *Надії Магаляс*

Підписано до друку 21.03.2014. Формат 60x84/8. Папір офсетний.
Гарнітура Прагматика. Умовн. друк. арк. 5,10. Умовн. фарбо-відб. 20,40.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК №4221 від 07.12.2011 р.

Навчальна книга – Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002
Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тенюпіль, 46008
тел./факс (0352) 52-06-07, 52-05-48, 52-19-66
office@bohdan-books.com; www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-3831-7

ISBN 978-966-10-3831-7

9 789661 038317

© Навчальна книга – Богдан, 2014

ПЕРЕДМОВА

Цей посібник — частина навчального комплексу під назвою «Базова дошкільна освіта». У нього входять посібники з таких напрямів:

- математика;
- логіка;
- геометрія;
- пізнавальне читання і розвиток мовлення.

Усі ці посібники спрямовані на формування образного та логічного мислення у дітей, навичок розуміння тексту задачі чи суті питання. Це і є та основа, від якої залежать швидкість читання, вміння писати і взагалі засвоєння усіх шкільних дисциплін. Кожен напрямок включає в себе п'ять рівнів:

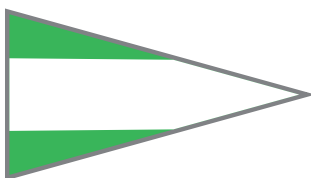
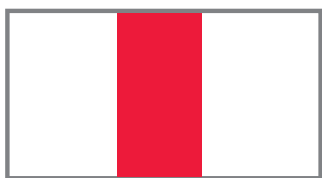
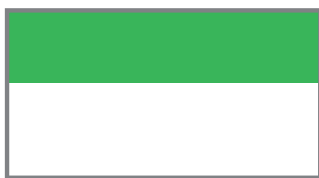
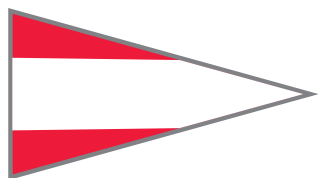
- ✓ перший рівень — 2+ (орієнтовно для 2-3-річних учнів);
- ✓ другий рівень — 3+ (орієнтовно для 3-4-річних учнів);
- ✓ третій рівень — 4+ (орієнтовно для 4-5-річних учнів);
- ✓ четвертий рівень — 5+ (орієнтовно для 5-6-річних учнів);
- ✓ п'ятий рівень — 6+ (підготовка до школи).

Працюючи з дошкільнятами, не слід дивуватися, якщо дитина знаходиться на першому рівні з математики та логіки, із розвитку мовлення — на другому, а з геометрії — на четвертому. Головне, щоб заняття приносили радість, тобто були посильними і водночас змістовними.

Завдання у кожному наступному рівні складніші, ніж у попередньому, та це не головна відмінність. Ви повинні дотримуватися принципу: що молодша дитина, то більш експериментальним має бути навчання. Виконуючи всі складні для розуміння задачі, застосовуйте моделювання ситуації за допомогою іграшок, а завдання з посібника використовуйте як джерело ідей для себе. Завдання з цих посібників передбачають два етапи роботи — спочатку дитина вправляється з предметами на столі, а дорослий, використовуючи формулювання з посібника, адаптує умову задачі індивідуально для своєї дитини, доки вона не впорається із завданням. Але запам'ятайте, якщо ваша дитина легко впоралась з одним завданням, це зовсім не означає, що так буде з усіма іншими задачами. Продовжуйте працювати над розвитком уміння застосовувати отримані знання у змінених умовах! Лише після регулярного практичного моделювання завдань починається другий етап роботи: в дитини сформується навичка виконувати всі маніпуляції з предметами в уяві.

Зазвичай батьки намагаються вкласти в голову дитини якнайбільше знань. Та це не основна мета роботи з дошкільником. Набагато важливіше досягнути розуміння дитиною змісту будь-якого навчального тексту, а також працювати над тим, щоб дитина уявляла собі суть математичних об'єктів. Наприклад, дитина може не знати, як називається певна геометрична фігура. Але коли вона знаходить усі трикутники, відрізняючи їх від чотири- або п'ятикутників, то подумки формує образ трикутника. Необхідно, щоб дитина активно робила самостійні дослідницькі спроби. Ваше завдання — забезпечити умови для цього.

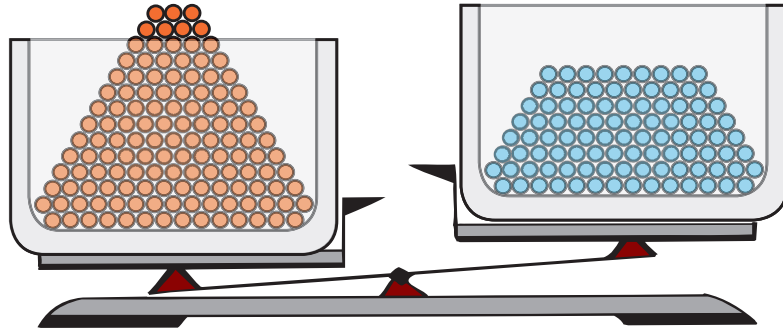
1 На кораблику мають підняти прапорець одного кольору. Підкресли цей прапорець.

2 Їжачок учора відкрив 2 нові зірки, а сьогодні — на одну більше. Вчорашні зірочки їжачок намалював у вигляді таких значків у клітинках. Домалюй до них сьогоднішні зірочки.

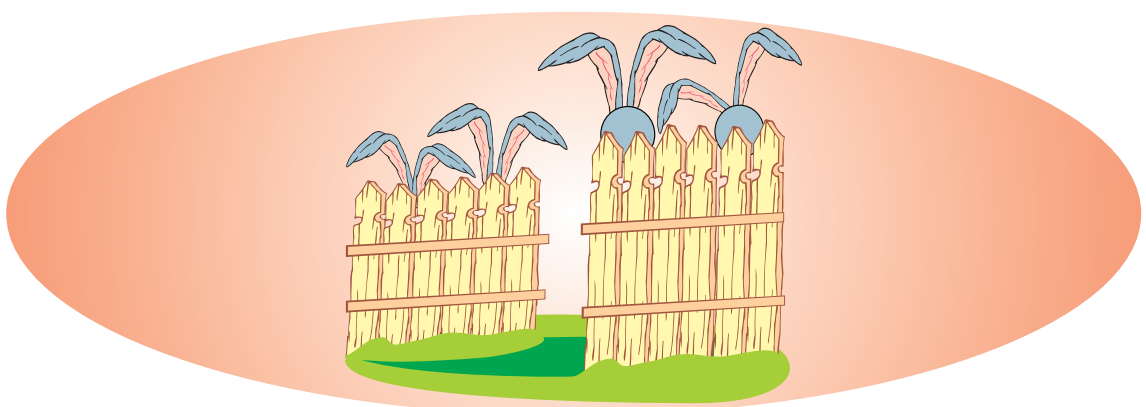
- 1 Червоні і сині кульки важать на вагах. Яких кульок треба досипати, щоб зрівноважити ваги?

- 2 Намалюй хрестиків на 4 менше, ніж порцій морозива.

- 3 За двома парканами сховалося 4 зайців. Чи можна сказати, що за кожним парканом сховалось порівну зайців?

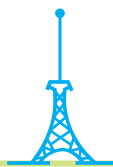
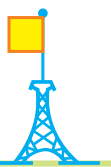
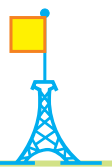
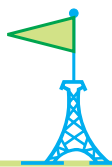
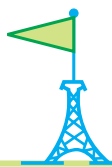
- 4 Чоловічки вирушили в різний час зліва направо. Обведи того чоловічка, який вийшов раніше, коли відомо, що вони не переганяли один одного.

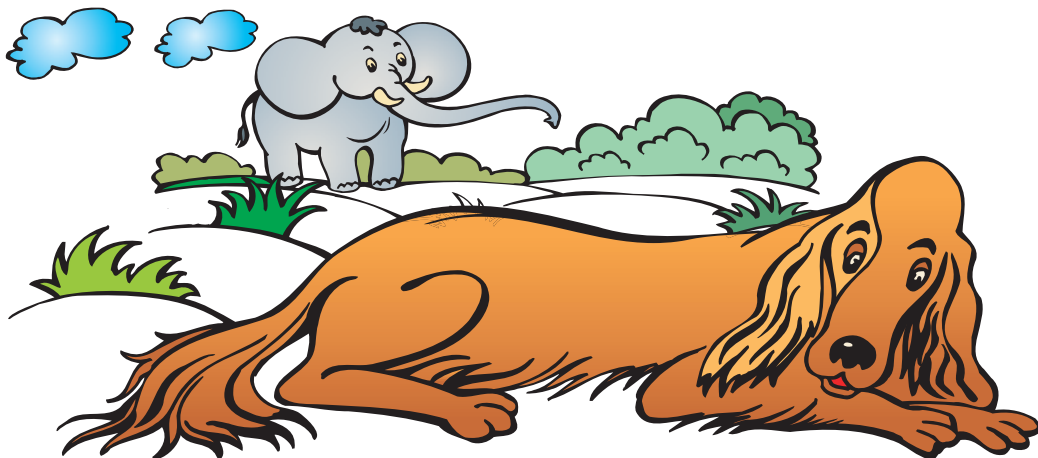
- 5 Скільки тюльпанів на малюнку? Скільки нарцисів? Скільки гербер? Скільки всього квітів?

- 6 Намалюй прапори на вежах так, щоб кожного виду була однакова кількість.

- 7 Яка тварина насправді більша: слон чи собака? Чому на малюнку собака більший від слона?

6. Розв'язавши завдання, поставте ще одне запитання:
— Чи можна зрівняти кількість вагонів у поїздах, переставляючи їх з одного поїзда на інший?

Заняття 11 (с. 24-25)

1-3. Завдання, аналогічні до вже розглянутих.

4. Діти легко вирішують це завдання. Однак запитання «Чому?», «Як це довести?» заганяють у глухий кут не лише дітей, але й більшість батьків. Доведення — від супротивного. Якби першим почав йти червоний чоловічок, то він би якийсь час рухався, поки зелений стояв. Через деякий час він би обов'язково виявився попереду зеленого, а оскільки ніхто нікого не обганяв, то червоний чоловічок так би і залишився попереду.

Але попереду зелений чоловічок. Отже, він почав йти перший.

Самостійно побудувати ланцюжок таких умовиводів для дошкільнят — завдання нездійсненне. Але ознайомити дітей з побудовою таких послідовних умовиводів досить корисно. Тому ми їх і наводимо.

5-6. Завдання, аналогічні до вже розглянутих.

7. Дошкільнята часто не розуміють перспективи. Але те, що будинки і великі тварини здалеку видаються маленькими, вони то помічають, то забувають. Якщо є потреба підгадати дітям про перспективу, то підведіть їх до вікна і попросіть закрити долонькою віддалений будинок чи автомобіль.

Заняття 12 (с. 26-27)

1-4. Завдання, аналогічні до вже розглянутих.

5. Розв'язавши задачу, запитайте в дитини:

— Чого бракує, щоб зібрати три поїзди?

— Двох паровозів! (Або тепловозів, як на малюнку).

6. Подвійне порівняння — це важко для дошкільнят. Завдання спрощується, коли його розділити на дві частини:

— Який олівець найдовший?

— Який олівець найкоротший?

— Який олівець не найдовший і не найкоротший?

7. Чимало посібників для дітей вчать розрізняти поняття «один – багато». Але багато — це скільки? І. Ф. Шаригін з цього приводу казав, що і одна муха в супі — це занадто багато. Тому ми формулюємо це завдання більш нейтрально.

Дитина легко відшукує на малюнку горобців. Варто поставити таке запитання:

— А квіточок?

Фокус у тому, що про квіти не запитують «кого». Таку форму використовують до людей і тварин. Звичайно, якщо квіти — казкові персонажі, як ягоди, овочі і фрукти в казці «Пригоди Цибуліно», то про них також можна запитувати «Кого?». А звичайні квіти — це не «хто», а «що».

Заняття 13 (с. 28-29)

1-5. Завдання, аналогічні до вже розглянутих.

6. У цьому завданні треба зробити вибір з чотирьох варіантів, до того ж використати розв'язок попереднього завдання. Але після аналогічних, хоч і простіших, завдань діти, як правило, виконують його. Якщо ж виникають труднощі — поділіть завдання на частини.

7. Як не дивно, складність задачі в тому, що не потрібно обчислювати. Частина дітей, не дослухавши умову задачі до кінця, починає обчислювати. І на цьому попадається.

Заняття 14 (с. 30-31)

1-6. Завдання, аналогічні до вже розглянутих.

7. Забрати треба зелений олівець, щоб порівняти жовтий з червоним. Такі дії потребують глибокого розуміння суті завдання.

8. Діти вже підзабули про ваги, тому їм сподобається практичне зважування (у руках) предметів з різною вагою, до того ж кількох предметів разом. Дорослим очевидно, що маси предметів додаються, коли їх поставити разом на чашу ваг. А щоб діти дійшли до такого ж висновку, вони мають потримати в руці декілька предметів в одному поліетиленовому пакеті.

Заняття 15 (с. 32-33)

1-5. Завдання, аналогічні до вже розглянутих.

6. Щоб вирішити це завдання, дитина має поставити себе на місце персонажів. Якщо для неї це складно, відтворіть умову завдання з іграшок.

7. Чомусь діти часто пропускають слово «найкоротший» і вирішують завдання неправильно.

8. Розв'язавши задачу, запитайте:

— Якби лизун захотів стати людиною, то які б частини його тіла виявилися зайвими?

Заняття 16 (с. 34-35)

Цей урок — закріплення. Усі завдання дітям знайомі.

Заняття 17 (с. 36-37)

1. Важливо, щоб діти помітили, що намистини однакові і між ними немає проміжків. Тоді довжина намиста пов'язана з кількістю намистин у ньому.

2-4. Завдання, аналогічні до вже розглянутих.

5. Щоб вирішити це завдання, дитина має поставити себе на місце персонажів. Якщо для неї це складно, відтворіть умову завдання з іграшок.

6. Потреба об'єднати подумки квіти і плоди може викликати в дітей труднощі.

7. Щоб вирішити це завдання, дитина має поставити себе на місце персонажів. Якщо для неї це складно, відтворіть умову завдання з іграшок.

Заняття 18 (с. 38-39)

1. Діти мають помітити, що поле клітчасте. По клітинках легко визначити розміри кульок і лунок.

2. Завдання неважке, хоча можна заплутатися у формулюванні.

3. Щоб вирішити це завдання, дитина має поставити себе на місце персонажів. Якщо для неї це складно, відтворіть умову завдання з іграшок.

4-6. Завдання, аналогічні до вже розглянутих.

Заняття 19 (с. 40-41)

1. Чимало дітей не розуміють слова «маківка».

2. Діти мають зрозуміти, що чим коротший олівець, тим мілкіша заглибина. Визначити це візуально досить важко. А наочний малюнок на це провокує.

3-8. Завдання, аналогічні до вже розглянутих.

Заняття 20 (с. 42-43)

Цей урок — закріплення. Усі завдання дітям знайомі.